

Riktlinjer för vägbelysning

Dokumenttyp Riktlinjer	Dokumentnamn Vägbelysning	Fastställd/upprättad 2021-01-XX	Beslutsinstans KS	Giltighetstid
Dokumentansvarig Samhällsbyggnadschef	Version 1.0	Senast reviderad	Dokumentinformation Dnr	Detta dokument gäller för Politik och förvaltning

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Riktlinjer gällande allmän och enskilda belysningsanläggningar	2
Allmän belysningsanläggning i tätbebyggt område.....	2
Belysningsanläggning i Fritidshusområden.	2
Allmän och enskild belysningsanläggning i glesbygd.	2

Inledning

Det finns två typer av urban belysning: funktionell belysning och arkitektonisk ljussättning. Den funktionella belysningens uppgift är att tillgodose tillräcklig belysning för att man ska kunna uppfatta sin omgivning.

Denna riktlinje är ett komplement till Arjeplogs kommuns belysningsprogram och behandlar funktionell belysning, mer specifikt vägbelysning.

Målet med funktionell belysning är att öka tryggheten, säkerheten och tillgängligheten för Arjeplog kommuns innevånare, vilket harmoniserar med målen för belysningsprogrammet. Det är inte någon lagstadgad skyldighet för Arjeplogs kommun att tillhandahålla vägbelysning, men att inte göra det skulle vara negativt ur säkerhets- och jämställdhetsperspektiv.

Vägbelysning kan ägas av ett flertal aktörer, exempelvis Trafikverket, kommuner, vägföreningar och privatpersoner. I Arjeplogs kommun ägs den absoluta merparten av belysningen av Arjeplogs kommun trots att vi som väghållare är i minoritet. På lång sikt bör Arjeplogs kommun arbeta för att överföra belysning till trafikverket på de vägar där trafikverket är väghållare.

Samhällsbyggnadsavdelningen förvaltar för närvarande drygt 1400 belysningspunkter inom Arjeplogs kommun, en siffra som har varit ganska statisk över tid. Detta trots att fastboende utanför tätort har minskat, varför samhällsbyggnadsavdelningen ser ett visst behov av minskad belysning på vissa områden och eventuella utökningar inom andra områden.

Riktlinjer gällande allmän och enskilda belysningsanläggningar

Allmän belysningsanläggning i tätbebyggt område.

Befintlig

Kommunen står för drift och underhåll i tätbebyggda områden. Vägbelysningen är i stort sett utbyggt till godtagbar standard, önskvärt vore det att få alla belysningspunkter i tätorten att erhålla likvärdig standard som nybyggda områden.

Nyanläggning

Nya exploateringsområden avser anläggande av ny eller ombyggnad av belysning i nybyggandsområden av bostadshus i tätort skall anläggningskostnad, samt drift och underhåll betalas av kommunen.

Belysningsanläggning i Fritidshusområden.

Nyanläggning

För anläggande av fritidsområden bekostar exploitören vägbelysning och driften bekostas av gemensamhetsanläggningen som består av områdets fastighetsägare.

Avyttring

Där äldre belysning bedöms behöva upprustning för vidare drift men en upprustning bedöms bli för dyr i förhållande till nyttan av vägbelysningen.

Allmän och enskild belysningsanläggning i glesbygd.

Befintlig

Med funktionell belysning även i glesbygd ökar tryggheten och säkerheten för Arjeplog kommuns innevånare. Belysning inom huvudsak detaljplanelagt område med åretruntbostäder i glesbygd bör erhålla god standard. Kommunen sköter drift och underhåll på de flesta belysningspunkter i glesbygd idag trots att vi inte är väghållare varken på enskild eller allmän väg. Dagens befintliga belysningspunkter drifts och underhålls så länge det finns fastboende i anknytning till vägbelysningen.

Nyanläggning

Nya exploateringsområden avser anläggande av ny eller ombyggnad av belysning i nybyggandsområden av bostadshus eller fritidshus. Då den allmänna belysningen är en del av

exploateringsarbetet skall kostnaden för belysningen ingå och bekostas av exploitören eller väghållaren. Vid komplettering eller uppsättning av enstaka punktbelysningar kan kommunen stå för kostnaderna där det så erfordras.

Belysningspunkt kan sättas upp på allmänväg där minst två fastboende fastigheter har sin utfart förutsatt att det är längre än 75 meter från annan samlad belysning.

Vägar där skolskjuts finns i glesbygden bör vara belyst där skolbarnen kliver på buss. Är påstigningen placerad efter genomfartsled där hastigheter överstiger 50km/h bör även den del av genomfartsleden som är bebyggd vara belyst där barnen går till och från den plats där skolskjutsen har sitt stopp.

För nyanläggning som inte uppfyller ovanstående kan fastighetsägare söka ersättning för uppsättning av enskild vägbelysningspunkt. Kommunen betalar ut ett bidrag till en belysningsstolpe vid allmänt befaren väg. Maxbidraget för anläggande av vägbelysning är 5000 kr, dock max 75% av anläggningskostnaden.

Bidraget betalas ut om:

- Fastigheten är längre än 75 m från samlad befintlig belysning.
- Fastigheten är bebodd året runt
- Elanslutning till belysning ska kopplas till den egna fastigheten
- Belysning skall vara typ vägbelysningsarmatur.
- Verifikat på kostnader ev. eget arbete lämnas vid ansökan
- För lägesanvisning stolpe kontaktas vägverket och kommunen
- Kommunen har inget ansvar för anläggningens framtida underhåll och reparationer.

Avyttring

I glesbygden finns i dagsläget flertal belysningspunkter av äldre modell som kan behövas bytas eller avyttras under de kommande åren. I glesbygden är de flesta armaturer av äldre modell och på flera ställen är det gamla trästolpar. Äldre trästolpar och kvicksilversarmaturer bör bytas ut eller avyttras av flera skäl, såsom elsäkerhetsrisker, fallrisker och miljö.

Avyttring sker om:

- Belysning sitter där ingen är fastboende.
- Delar av sammanhängande belysning kan avyttras när fastboende hushåll understiger två fastigheter.

Undantag är detaljplanelagda byar med nya exploateringsområden för fritidshus. Vid större fritidshusområden bör inte belysningen plockas ned i sin helhet men delar av belysningen kan

avyttras.

Efter vägar där trafikverket är väghållningsmyndighet skall de ges möjligheten att överta vägbelysningen innan ett beslut om nedläggning tas. Även boende, samfällighet, fastighetsägare eller liknade som berörs av beslutet ska få möjlighet att överta belysningsanläggningen i sin helhet eller delvis.

Övertagande

Anläggningen överläts i befintligt skick och placering. Kostnad för eventuell kabeldragning och omkoppling bekostas av fastighetsägaren. Alla kostnader som uppkommer för att anläggningen ska vara i bruk ansvarar den nya ägaren för.

Vid övertagande:

- Belysningsstolpen står på fastighetsägarens fastighet.
- Fastighetsägaren ansvarar för att eventuella erforderliga avtal tecknas.
- Fastighetsägaren ansvarar mot väghållaren eventuella krav och regler.

Köp av tjänst

Finns inte möjligheten för övertagande kan nyttjanderättshavaren köpa tjänst för fortsatt drift av vägbelysningen.

Avtal upprättas mellan kommun och nyttjanderättsinnehavare. Kommunen sköter drift och underhåll av belysningspunkten. När avtalet sagts upp avyttras belysningen.